

Dosarul nr. 2ra-939/20

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud: S. Aramă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: G. Colev, D. Fujenco, L. Caraianu)

ÎNCHEIERE

05 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Alliance Insurance Group” reprezentată de avocatul Alexandru Savva,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Leah Nicolai împotriva Societății pe Acțiuni „Alliance Insurance Group”, intervenient accesoriu Leah Serghei cu privire la anularea ordinului de refuz de achitare a despăgubirii de asigurare, încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Alliance Insurance Group” reprezentată de avocatul Alexandru Savva și s-a menținut hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central

c o n s t a t ă:

La 03 februarie 2017 Leah Nicolai reprezentat de avocatul Valeriu Stănescu în baza mandatului seria MA nr. 0445931 din 21 februarie 2017, a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva CA „Alliance Insurance Group” SA cu privire la anularea ordinului de refuz de achitare a despăgubirii de asigurare, încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii avocatul Valeriu Stănescu a indicat că la 10 iunie 2016 între Leah Nicolai, în calitate de asigurat, și CA „Alliance Insurance Group” SA, în calitate de asigurător, a fost încheiat contractul de asigurare mixtă a locuinței, bunurilor casnice și de accidente ce-i aparține cu drept de proprietate, amplasate în XXXXX, fiind eliberată în acest sens polița de asigurare nr. XXXXX.

La 10 iunie 2016, Leah Nicolai a achitat integral asiguratorului prima de asigurare contractuală în sumă de 300 de lei.

Conform poliței de asigurare nr. XXXXX din 10 iunie 2016, limita sumei asigurate în caz de survenire a riscului asigurat a fost stabilită în felul următor: pentru locuință în sumă de 100.000 de lei, iar pentru bunuri casnice – 20.000 de lei.

La 12 august 2016, în jurul orelor 11:30, în bunul asigurat al lui Leah Nicolai a izbucnit un incendiu în rezultatul căruia au ars parțial construcțiile interioare a locuinței, combustibile, mobilierul, hainele și obiecte de uz casnic, fapt confirmat prin Actul de constatare a incendiului din 12 august 2016 întocmit de șeful Serviciului AÎI, Secția Situații Excepționale Cimișlia a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a MAI, M. Cobîleanschi, cauza probabilă a incendiului este „scurtcircuitul rețelelor electrice”.

La 15 august 2016 Leah Nicolai s-a adresat CA „Alliance Insurance Group” SA cu cerere, solicitând constatarea pagubei și achitarea despăgubirii de asigurare în urma producerii evenimentului asigurat.

Prin ordinul nr. 2308 din 26 septembrie 2016, CA „Alliance Insurance Group” SA, a refuzat achitarea lui Leah Nicolai a despăgubirii de asigurare pe cazul dat, motivând prin faptul că asiguratul nu a respectat pct. 7.2 și 7.2.4 din contractul de asigurare mixtă a locuinței.

Consideră reprezentantul reclamantului că refuzul Comisiei de regularizare a daunelor a companiei „Alliance Insurance Group” SA de achitare lui Leah Nicolai a despăgubirii de asigurare expus în ordinul nr. 2308 din 26 septembrie 2016, este ilegal și neîntemeiat, deoarece conform obligațiilor contractuale pârâtul era obligat să achite asiguratului integral despăgubirile asupra prejudiciului cauzat.

Mai mult ca atât, conform pct. 2.2.1 din contractul de asigurare *incendiul* a fost considerat ca „risc asigurat”, fără a fi indicate careva excepții la acest caz.

Conform art. 1301 din Codul civil, (până la modificări), prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

La 14 decembrie 2016 Leah Nicolai a expediat în adresa CA „Alliance Insurance Group” SA și autorității de supraveghere Comisiei Naționale a Pieței Financiare, cerere prealabilă, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare.

Prin răspunsul nr. 3164-2016 din 16 decembrie 2016 a CA „Alliance Insurance Group” SA, cererea lui Leah Nicolai a fost respinsă.

Din răspunsul nr. 04-89 din 13 ianuarie 2017 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, rezultă că refuzul CA „Alliance Insurance Group” SA de a achita lui Leah Nicolae despăgubirea de asigurare este neîntemeiat, totodată, comunicându-i că cazul asigurat din speță este acoperit prin contractul de asigurare și urmează a fi achitate despăgubirile de către asigurător conform art. 43 alin. (5) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări.

A susținut că potrivit devizului local de reparație a casei particulare din XXXXX, întocmit de SC „Cimtermic” SRL, costul reparației a casei a constituit suma de 201.147,42 de lei, iar valoarea bunurile casnice nimicite în incendiu a constituit 80.940 de lei.

Consideră avocatul Stănescu Valeriu că având în vedere că suma asigurată prin contract pentru locuință a fost stabilită în sumă de 100.000 de lei, iar pentru bunurile

casnice în sumă de 20.000 de lei, despăgubirea de asigurare urmează să fie încasată în aceste limite.

A menționat că conform pct. 8.2.6 din contractul de asigurare mixtă a locuinței, bunurilor casnice și de accidente, asiguratorul era obligat să achite asiguratului despăgubirea de asigurare în termen de 15 zile calendaristice după adoptarea deciziei definitive, dar nu mai târziu de o lună din ziua primirii ultimului document necesar pentru perfectarea dosarului de daune.

A remarcat că ordinul de refuz de achitate a despăgubirii de asigurare a fost emis la 26 septembrie 2016, astfel 15 zile calendaristice de achitarea a despăgubirii de asigurare a expirat la 11 octombrie 2016, moment din care pârâtul se află în întârziere.

A subliniat că dobânda de întârziere conform art. 619 alin. (2) din Codul civil, pentru perioada 12 octombrie 2016 – 20 februarie 2017, adică pentru 133 de zile, a constituit 7.836,17 lei.

În contextul expus, a solicitat Leah Nicolai reprezentat de Stănescu Valeriu admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 2308 din 26 septembrie 2016 emis de CA „Alliance Insurance Group” SA, prin care i s-a refuzat achitarea despăgubirii de asigurare în legătură cu survenirea riscului asigurat din 12 august 2016; încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în mărime totală de 127.836,17 lei în baza contractului de asigurare mixtă din 10 iunie 2016, compusă din: despăgubirea de asigurare pentru locuință în sumă de 100.000 de lei; despăgubirea de asigurare pentru bunurile casnice în sumă de 20.000 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 7.836,17 lei pentru perioada de 12 octombrie 2016 – 20 februarie 2017, precum și 3.835,09 lei taxa de stat și 1.000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 24 iulie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, acțiunea depusă de Leah Nicolai a fost admisă integral. S-a anulat ordinul CA „Alliance Insurance Group” SA nr. 2308 din 26 septembrie 2016, prin care s-a refuzat achitarea lui Leah Nicolai a despăgubirii de asigurare în legătură cu survenirea riscului asigurat din 12 august 2016, ca neîntemeiată. S-a încasat din contul CA „Alliance Insurance Group” SA în beneficiul lui Leah Nicolai suma de 120.000 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, 7.836,17 lei dobânda de întârziere, 1.025 de lei cheltuieli de judecată, în total 128.861,17 lei. S-a încasat din contul CA „Alliance Insurance Group” SA în beneficiul statului suma de 3.835,09 lei taxa de stat.

Prin decizia din 11 aprilie 2018 a Curții de Apel Comrat, s-a admis apelul declarat de CA „Alliance Insurance Group” SA, s-a casat integral hotărârea din 24 iulie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Leah Serghei.

Prin hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, acțiunea depusă de Leah Nicolai a fost admisă integral. S-a anulat ordinul CA „Alliance Insurance Group” SA nr. 2308 din 26 septembrie 2016, prin care s-a refuzat achitarea lui Leah Nicolai a despăgubirii de asigurare în legătură cu survenirea riscului asigurat din 12 august 2016, ca neîntemeiată. S-a încasat din contul CA „Alliance Insurance Group” SA în beneficiul lui Leah Nicolai suma de 120.000 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare,

7.836,17 lei dobânda de întârziere, 1.025 de lei cheltuieli de judecată, în total 128.861,17 lei. S-a încasat din contul CA „Alliance Insurance Group” SA în beneficiul statului suma de 3.835,09 lei taxa de stat.

La 03 iulie 2019 SA „Alliance Insurance Group” reprezentată de avocatul Alexandru Savva în baza mandatului seria MA nr. 1153839 din 03 iulie 2019, a declarat apel nemotivat, iar la 25 septembrie 2019 a prezentat partea motivată a cererii de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, s-a respins apelul declarat de SA „Alliance Insurance Group” și s-a menținut hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile prin faptul că în speță nu a fost probat faptul că incendiul produs la 12 august 2016 este o consecință a nerespectării regulilor securității antiincendiară la exploatarea instalațiilor electrice din partea reclamantului Leah Nicolai, or, în încheierea despre cauza tehnică a incendiului din 15 august 2016 emisă de șeful Serviciului AÎI a Secției Situații Excepționale Cimișlia a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a MAI, M. Cobîleanski, nu s-a indicat despre nerespectarea de către reclamant a regulilor securității antiincendiară la exploatarea instalațiilor electrice, aceasta fiind o concluzie incertă, indicînd doar că cauza *preventivă* tehnică a incendiului produs în casa de locuit a lui Leah Nicolai a servit aprinderea bunurilor materiale combustibile în urma influenței intensive a căldurii convective în rezultatul scurtcircuitului conductorilor a aparatelor electrice de uz casnic, nefiind astfel stabilită cauza producerii scurtcircuitului (f.d. 28-29, vol. I).

Au subliniat instanțele de judecată că conform pct. 2.2.1 din contractul de asigurare, incendiul este considerat „risc asigurat”, fără a fi indicate careva excepții la acest caz, respectiv, daunele provocate prin deteriorarea, nimicirea, pierderea bunurilor în rezultatul survenirii riscului în cauză, sunt acoperite prin contractul de asigurare și urmează a fi despăgubite de către asigurator.

Nu a fost reținut argumentul SA „Alliance Insurance Group” precum că s-a refuzat lui Leah Nicolai în achitarea despăgubirii de asigurare din motiv că probabil cauza incendiului ar fi fost încălcarea gravă cu intenție sau din imprudență a cerințelor indicate la pct. 7.2. din contractul de asigurare mixtă a locuinței, bunurilor casnice și de accidente, deoarece nu există nicio constatare a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale care să specifice clar și explicit cauza incendiului din data de 12 august 2016, în rezultatul căruia s-a soldat cu deteriorarea casei de locuit din XXXXX.

Au menționat instanțele de judecată că conform poliției de asigurare mixtă nr. XXXXX din 10 iunie 2016, părțile au convenit asupra sumei asigurate pentru bunul imobil, reclamantul achitând în acest sens prima de asigurare corespunzătoare (f.d. 9, vol. I).

Din devizul local de reparație a casei particulare din str. XXXXX, întocmit de SC „Cimtermic” SRL, rezultă că costul pentru reparația locuinței a constituit în mărime de 201.147,42 de lei (f.d. 16-20, vol. I).

Au concluzionat instanțele de judecată că, reieșind din faptul că suma asigurată prin contract a fost stabilită pentru locuință în sumă de 100.000 de lei, iar pentru bunurile

casnice în sumă de 20.000 de lei, despăgubirea de asigurare urmează a fi încasată în aceste limite.

Au reținut instanțele de judecată că potrivit pct. 8.2.6 din contractul de asigurare nr. XXXXX din 10 iunie 2016, asigurătorul s-a obligat să achite despăgubirea de asigurare în termen de 15 zile calendaristice după adoptarea deciziei definitive, dar nu mai târziu de o lună din ziua primirii ultimului document necesar pentru perfectarea dosarului de daune.

Având în vedere că prin ordinul nr. 2308 din 26 septembrie 2016, SA „Alliance Insurance Group” a refuzat lui Leah Nicolai în achitarea despăgubirii de asigurare, rezultă că pârâta urmează să achite reclamantului și dobânda de întârziere în mărime de 7.836,17 lei pentru fiecare zi de întârziere, pentru perioada 12 octombrie 2016 – 20 februarie 2017, adică pentru 133 zile de întârziere.

Totodată, instanțele de judecată au considerat necesar de a încasa din contul SA „Alliance Insurance Group” în beneficiul lui Leah Nicolai cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat achitată pentru audierea martorilor în sumă de 25 de lei și pentru asistența juridică în mărime de 1.000 de lei, în total 1.025 de lei, precum și în beneficiul statului suma de 3,835,09 lei taxa de stat, în limita pretențiilor înaintate.

La 10 aprilie 2020, prin intermediul oficiului poștal, SA „Alliance Insurance Group” reprezentată de avocatul Alexandru Savva a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei 18 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii 12 iunie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului avocatul Alexandru Savva a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Comrat a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

A indicat că prin încheierea din 15 august 2016 a Secției Situații Excepționale Cimișlia a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, s-a stabilit că cauza tehnică a incendiului survenit este aprinderea materialelor combustibile în urma insuficienței intensive a căldurii consecutive în rezultatul scurtcircuitului conductor a aparatelor electrice de uz casnic.

A susținut că în cadrul pretinselor raporturi de asigurare, Nicolai Leah a acționat cu rea-credință față de asigurator, manifestată prin acțiuni intenționate și/sau din imprudență, prin nerespectarea regulilor securității antiincendiară, care au facilitat producerea pretinsului caz asigurat.

Consideră că la cazul speței sunt aplicabile prevederile art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, care stipulează că, asigurătorul este în drept să refuze deplin sau parțial asiguratului despăgubirea de asigurare în asigurările de bunuri în cazul producerii de pagube ca urmare a unor acțiuni intenționate ale asiguratului sau ale beneficiarului, orientate spre provocarea sau facilitarea producerii evenimentului asigurat, cu excepția acțiunilor de îndeplinire a datoriei civice sau de apărare a vieții, sănătății, onoarei și demnității.

A remarcat avocatul Alexandru Savva că la 28 noiembrie 2018 a depus în cancelaria Judecătorei Cimișlia, sediul Central, un demers, prin care a solicitat dispunerea efectuării expertizei merceologice, prin care să se constate care este suma necesară aducerii

imobilului din str. XXXXX, în stare inițială de până la producerea incendiului din 12 august 2016; care este prețul pentru lucrări și a materialelor necesare pentru aducerea imobilului în stare inițială de până la producerea incendiului din 12 august 2016; care este prețul de piață la situația din 17 iunie 2016 a bunurilor deteriorate conform cererii privind constatarea, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare nr. 1381/1 din 15 august 2016, dosarul de daune nr. XXXXX.

Din considerentul că demersul respectiv nu a fost examinat în prima instanță, cu cerere similară s-a adresat în instanța de apel, care prin încheierea din 06 decembrie 2019, a fost respinsă din motiv că nu s-a demonstrat imposibilitatea depunerii unui astfel de demers în prima instanță.

SA „Alliance Insurance Group” nu se face responsabilă de faptul că Judecătoria Cimișlia, sediul Central nu a anexat la actele cauzei demersul din 28 noiembrie 2018.

La fel, instanța de apel nu s-a expus în privința argumentului cu privire la deducerea francizei, or, conform pct. 3.1 din contractul de asigurare părțile au convenit asupra unei francize necondiționate în mărime de 10% din suma prejudiciului pentru fiecare obiect și pentru fiecare caz asigurat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia la 18 decembrie 2019.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa SA „Alliance Insurance Group” și avocatului Alexandru Savva la 27 ianuarie 2020, recepționată la 30 ianuarie 2019 și respectiv la 10 februarie 2020 (f.d. 72-73, 77, vol. II)

Astfel, recursul declarat la 10 aprilie 2020, este în termen.

La 28 mai 2020 în adresa lui Leah Nicolai și avocatului Ciorba Sergiu a fost expediată copia recursului declarat de SA „Alliance Insurance Group”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 90, vol. II).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Alliance Insurance Group” reprezentat de avocatul Alexandru Savva, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul declarat de SA „Alliance Insurance Group” reprezentat de avocatul Alexandru Savva, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul

declarat de SA „Alliance Insurance Group” reprezentat de avocatul Alexandru Savva, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Alliance Insurance Group” reprezentat de avocatul Alexandru Savva, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic